

SEVERINUL

ZIAR POLITIC SĂPTĂMÂNAL.

Prețul abonamentului :

pe un an . . . . . 8 coroane
 „ 1/2 „ . . . . . 4 „
 „ 1/4 „ . . . . . 2 „
 Prețul unui număr . . . . . 20 fil.

Proprietar și redactor responsabil :

OCTAVIAN BORDAN.

Redacțiunea : Caransebeș, strada Transilvaniei.

Administrația : Caransebeș, strada Parcului 774.

Numărul telefonului : 44.

Manuscripte nu să înapoiază.

VIITORUL NOSTRU.

III.

Am amintit în numerii trecuți, că la noi nu s'a putut percurge dezvoltarea firească, treptată a societății, fiindcă cu un pas gigantic trecerăm dela viața de iobag la libera viață modernă, unde și în care fiecare se poate validă după propria sa individualitate.

Și fiindcă între astfel de împrejurări crearea unei inteligențe e trebuința cea mai arzătoare, în întâiele decenii pentru aceasta trebui să se lucre. Dar, pe când în aceea vreme s'ar fi putut lucra și pentru înjghebură clasei noastre burgheze, a meseriașilor și negustorilor, vedem, că la început nu s'a făcut nimic. Abia în cele două din urmă decenii ale veacului, ce s'a stins, se apucară câțiva să ne întocmească în pripă și clasa noastră burgheză!

Aceasta e icoana generală a dezvoltării societății românești, pe care icoană pretutindenea în colțurile locuite de Români vedem prefacerea asta, din care se desface societate română de azi.

Nu se poate încadra însă în aceleași rame granița. Aici dezvoltarea societății fu ceva special, aparte.

Până nu de mult de graniță mersese vestea, că de aici es generalii, colonelii, majorii de vită românească, cu cari ne-am mândrit, ori ne mândrim în armată. Fiincă granița multă vreme după anul mântuirii a fost sub administrația militară.

Din școala sătească începând băeții

mai talentați erau anume crescuți pentru armată, căci deja acolo, în așa zisele școli naționale se învăța pe o largă estensiune limba nemțască, fără de care nu există fericire nici azi la armată. Împăratul voia adecă, ca urmașii celor ce au veghiat prin veacuri asupra bătrânelor hotare severinene, să fie crescuți exclusiv pentru armată.

Tocmai de aceea la desființarea graniței puțini oameni inteligenți, cu carte aveam noi, grănicerii. Drept aceea restul, ce era de lipsă, trebui să vină dintr'altă parte.

Datorința celor câțiva cărturari, cari au petrecut cu ochii proprii desființarea graniței, ar fi fost să se îngrijască, ca prin o pregătire repede să se întocmească răul provenit din exclusivismul creșterii militare.

N'au făcut însă nimic. Fericitul Doda și-ar fi pus toate puterile lui de om cinstit pentru așa ceva, dar haita adunată în jurul lui să-i amărească bătrânețele, împedecă totul. După ce procletele creaturi scoaseră formal afară pe marele bărbat credul și se încuibară ei la Comunitatea de avere, nu se mai făcū nimic pentru popor. cocoțați cam multă vreme prin președența, vicepreședența, ori comitetul Comunității, ori ca prietenii acestor, ce se credeau atotputernici, nu isprăviră nimic bun, nimic folositor pentru neamul nostru grăniceresc.

Așa că ne apucă sfârșitul veacului, fără să avem, ce ne trebuie. Iar cele-

alte părți ale românimii înaintaseră. Trebuința cea mai arzătoare era crearea unei clase inteligente grănicerești. La așa ceva însă e de lipsă, ca sute de fii ai grănicerilor să umble la școală, la gimnaziu. Dar Curescu și prietenii săi, pe cari îi vedem și azi, ce e drept foarte ploați, nu s'au îngrijit nici de aceea, ca grănicerii să se mai îmbogățească, pentru ca să-și poată trimite copii la școală.

Trebu, ca un bărbat isteț și cu tragere de inimă pentru neamul său să ajungă președinte, cum e dl Const. Burdea, care împovărat de multe idealuri luă scaunul frumos de președinte al Comunității.

Pe două căi fâlăiau în depărtarea zarnică a viitorului idealurile sale, ca și flacărele departelui foc înnoptat : bunăstarea materială și propășirea spirituală, dincolo de cari e granița viitoare.

Prin ridicarea gimnaziului dela noi și înființarea internatului Comunității a pus baza sigură a continuei ridicări intelectuale a graniței, a pus baza clasei culte, inteligente a graniței.

Nu și-a uitat însă nici de aceea, că urmașii grănicerilor trebuie ridicați și pe terenul material. Nu mai vorbim de multele favoruri, ce la intervenția lui le-a dat guvernul pentru graniță, ci comunicăm, că e vorba a se clădi cândva nu peste mult și o școală pentru meserii, un curs comercial, pentru ca desăvârșită să fie societatea românească în viitoarea graniță.

CHEAG pentru strângerea brânzei, garantat nesticăcios să află în formă de esență
 (în sticle) și în pravuri la

„SEVERINEANA“ societate comercială pe acții în CARANSEBEȘ.

Adunarea dela Teregova.

Adunarea poporală dela Teregova nu s'a ținut. Autoritățile publice au interzis-o din cauze de morb. Nici de altfel nu aveă rost o astfel de adunare.

Foaia tipografului D. Birăuț ne spune, că adunarea se va țineă la alt termin. Ca poporul nostru să nu fie în rătăcire, ca să știe, cine sunt cei ce, cu sila, îi doresc fericirea, e bine să ne ocupăm de această adunare și de cele petrecute în ascuns în legătură cu adunarea convocată, ca nimeni să nu mai stee la îndoială asupra scopurilor, ce le urmăresc amăgitorii poporului. „Lupta“ și „Poporul Român“ sunt 2 foi în Budapesta. Au fost ale partidului național. La ele s'au adunat toți nefericiții din toate părțile țării. Deputații erau în fruntea lor și vestitul Birăuț sta la pândă în tufă.

S'a îngroșat gluma cu aceste foi. Deputaților naționali le-a fost rușine să mai stee acolo și s'au retras, au lăsat aceste foi în voia întâmplării. Birăuț a eșit din tufă și a pus mâna pe ele. I-a fost însă și lui rușine, după cele întâmplare să iese cu fruntea ridicată în fața publicului românesc și s'a ascuns la spatele unui comitet de redacție, în frunte cu Sciopul. Cine e, de unde e acest om, poporul nu știe. Noi îl știm, îi cunoaștem faptele, dar de astădată îi dăm pace.

Birăuț e proprietarul foilor. El croește politica românească. Cu capal său plin de învățătură, câștigată în cele 4 clase dela sat, voește să conducă un popor. Dar el trebuie să trăiască și traiul e greu și scump în capitală. Face cum poate și ce poate și așa îl poți vedea azi în tabăra națională înjurând contra Maghiarului, mâne în tabăra socialistilor înjurând contra Românilor.

Și acest socialist e primit în societatea acelor, cari se cred a fi chemați, ca să conducă un popor, în societatea deputaților naționali, ca să le dea sfaturi în diferitele afaceri.

Stăm rău, dacă „frunța și i“ neamului,

vorba „Tribunei“, au ajuns să fie călăuziți în calea lor de capul lui Birăuț.

Să dăm probe, că așa este. Adunarea dela Teregova ne este cea mai bună dovadă. A fost convocată așa se știe, de deputatii naționali la insistența lui Birăuț. Birăuț s'a pus deci în legătură cu niște ființe obscure din părțile Teregovei, în fruntea cărora stă preotul naționalist Ioan Bogoeviciu dela Teregova. Și pe acesta îl cunoaștem, știm prea bine ce a făcut până acum și că și-a ridicat și el capul, de când a ajuns în nemotenie cu cei dela consistoriu. De atunci e activ ca naționalist. Dar și steaua lui apune, și neamul lui e pe ducă dela consistoriu și atunci îi va mai veni și părintelui Bogoeviciu mintea cea bună și adevărată.

Prin acești oameni deputații naționaliști au fost seduși, pentru că li s'a prezentat lucrul, ca și când poporul ar dori adunarea. Ne pare rău, că adunarea nu s'a ținut, căci atunci s'ar fi convins deputații, că poporul de mult s'a convins, că dela ei și dela părintele Bogoeviciu nu mai are ce aștepta.

Dar și de altfel deputații s'au convins că au fost trași pe sfoară. Au văzut ei, că în granița militară, în cercul celui mai activ deputat român, în cercul dlui Constantin Burdea, și de cari faptele vorbesc, în zădar s'ar mai duce ei cu vorbe dulci, dar goale.

În granița militară nu mai folosesc vorbe frumoase și viclene ale unui Vlad sau Brediceanu.

Aceasta a fost cauza, că clubul deputaților deja Mercuri seara cu o zi înainte de a ști despre decisul protoproterului dela Teregova a decis revocarea adunării poporale și chiar dacă adunarea se permitea din partea autorităților competente, nu se ținea în urma decisului clubului deputaților.

Aceste lucruri aruncă o lumină de tot tristă asupra împrejurărilor noastre. E din cale afare trist, că un club al deputaților să fie sedus, să fie îmbătat cu apă rece, să nu cunoști dorințele poporului românesc din diferitele părți, să nu știe unde poate și

unde nu poate, unde e bine și unde nu e bine să aște poporul și să nu-l lase să se desvolte în liniște.

Avem în continu lipsă să agităm poporul? Avem noi lipsă să aruncăm poporul pradă pentru satisfacerea poftelor și trebuințele unui Birăuț sau unui Bogoeviciu, care în viața lor n'au făcut și nici n'a putut face bine pentru cineva?

Nu ne vine să credem, că apucăturile unui Birăuț, ar mai prinde la deputații români și i-ar mai putea seduce să conturbe liniștea poporului din granița militară, carele a început să se grijească serios la o desvol și cele materiale și cele culturale și e pe calea cea bună de a-și asigura o esistență mai bună.

Deputații naționaliști să îngrijească fiecare de cercul său propriu, unde sărăcia și lipsa e mai mare decât la noi, căci în viitor și noi suntem decizi să ne mișcăm, să le ducem popor la adunările convocate de ei, ca să se convingă, că poporul de mult i-a părăsit și nu mai merge după capul lui Vlad-Birăuț.

PRELEGERI ECONOMICE

de

IOAN GROFSOREAN

protopretor în comunitate de avere

VI

Manipularea laptelui. — Nimic nu este atât de migălos și de gingaș ca și laptele: dacă vasele (oalele) nu sunt bine opărite și spălate, apoi ni se strică laptele, când îl fierbem să face jintă, și apoi laptele dulce își pierde prețul. Laptele dulce să nu să țină nici când în odăile, unde zac bolnavii, ori unde erumpe atare epidemie, precum este: boala de grumaz, oftica ș. a., de oarece laptele dulce are însușirea, că atrage la sine toate miasele din aer, care apoi în-

FOIȚA.

DRAGUL MAMII.

(Continuare și sfârșit)

Se întoarse cu fața și privi pe geam afară. Se răzîmă cu coatele în fața ferestrei, îngropând-și obrații în palme...

Stăpân pe sine, gata la orice, ridică apoi capul hotărât.

E ceva în om — și acest *ceva* se cunoaște rar și nu de oricine. E o tărie în sufletul nostru, în sufletul unor oameni — o tărie, care nu se poate cunoaște, decât în ceasuri de grea cumpănă.

Atunci, treci peste durere, peste tot ce te-ar putea înduioșă și frânge — și răzi de durerea ta, de tine însuși.

Altul eră omul, care trecea acum cu pas pripit, cu capul sus și cu fruntea senină. Atât doar, că trupul îi se legănă... Ochii aceștia nu mai priveau nici la stânga, nici la dreapta...

Multe priviri se îndreptară curioase asupra lui și multe șoapte se porniră prin prejur.

Cobori treptele cu pași grăbiți, ca și

când în orice clipă așteptă să se prăbușească clădirea asupra-i.

După ce ajunse în drum, se mai uită odată înapoi să vadă, dacă nu cumva s'a și prăbușit.

Își adună apoi paltonul la piept, ținându-l strâns cu amândouă mâinile; își adună umerii, își adună mințile și... înainte, iute, tot mai iute... coti la stânga și se pierd în mulțime...

II

Intotdeauna cel mai greu e primul pas. După ce însă l-ai făcut, îți pare, că nu putea fi decât așa.

I-a venit grozav de greu la început lui Serghie să intre... Acum însă aceasta îi pareă o lume ca oricare — și vrând-nevrând, s'a împăcat.

Aici eră multă durere. Erau și speranțe — bucurie niciodată.

Stă cu fața în sus, privind spre geam și numărându-și gândurile par'că. Când și când își întorcea capul cu greutate.

Când vre-unul tușiă sau gemeă în paturile vecine, atunci strângea buzele și încrețeă fruntea. Simțea că și el ar putea tuși, dacă s'ar lăsa slab.

Îl mângăia însă îngrijirea și purtarea celor deta spital. Îngrijitorii se purtau față de el ca și cu studenții interni ai spitalului pe cari erau deprinși să-i asculte.

Toată lumea, aproape, se purtă blând și omenește cu el. Eră și o studentă; erau mai multe, dar aceasta aveă o milă nemărginită. Semăna mult cu sora lui, cu Elena.

Nu eră tocmai pustiu și părăsit, cum fusese în odăița lui săracă, lipsit de căldură, de îngrijire, sau de o vorbă mai blândă. Eră... mai bine.

Ceva greu simți apăsându-i pieptul.

Ușa se deschise largă și se arată doctorul, urmat de doi studenți, de studentă și oameni de serviciu.

Se opri puțin la patul de lângă ușă, apoi se îndreptă spre patu-i, în care zăcea Serghie.

Acesta-i nou! — zise încet unul dintre studenți.

Doctorul se uită lung la el, măsurându-l liniștit și rece. Apoi clătînd din cap vorbi franțuzește studenților, cari dedeau din cap cu oare care compătîmire.

Studenta surprinsă, privi lung în ochii doctorului. Apoi cu grabă: „Ce-ați urmat, domnule Marinof?“ — și privi din nou în ochii doctorului, care rămase strămtorat.

fițiat odată de aceste miasme devine stricăcios sănătății. Sunt casuri la ordinea zilei, că prin gustarea laptelui molipsit de miasmele diferitelor boale s'au încuibat și lătit nenumărate morburii, cari or curmat fără milă firul vieții a sutelor de oameni.

Este lucru cunoscut, că vacile sunt deosebit espuse la oftică, care provine de acolo, că ținem vacile în grajd necurat și plin de murdărie, ori că le dăm apă rece să bea, când sunt ostenite și asudate; însă de multe ori se întâmplă, că și nutrimentul muced și stricat are cea mai rea înrăurire asupra vitelor cornute. Laptele dulce dela vacile ofticoase este foarte primejdios pentru sănătatea noastră; chiar pentru aceea nu pot face îndestul de atent poporul nostru, ca laptele dulce de vaci morboase să nu se mănânce în stare dulce, ci să se facă brânză, ori caș din el, care apoi nu este periculos considerând, că acreala din lapte nimicește cu de-săvârșire germeii unei boale.

Când mulgem vacile ori oile mai întâiu trebuie să spălăm ugerul de murdărie cu apă caldă, pentru că la din contra toată murdăria de pe uger să străcură în lapte, pe care îl murdărește și îi dă un gust rău, și apoi un astfel de lapte nici nu are căutare considerând, că lapte murdărit capătă o culoare vântă-gălbinie, ceea ce apoi strică prețul laptelui. Dară este consult să spălăm ugerul vitelor cu apă caldă și din punctul de vedere economic, deoarece este constat, că vacile și oile, a căror uger s'a spălat mai întâiu cu apă caldă dă mai mult lapte, decât vitele nespălate.

Când mulgem oile să avem în totdeauna la dispozițiune două gălete bine opărite și curate; una pentru mulsul oilor, eară în cealaltă punem apă caldă pentru spălarea ugerului. Deasupra găletei de muls așezăm o pânză albă și curată, prin care să străcure laptele muls în găleată. Este de lipsă să facem aceasta din cauză, pentru că de multe ori se întâmplă, că mulgând oile se murdăresc în găleata cu laptele, ceea ce are înrău-

rință rea asupra cașului considerând, că cașul murdărit astfel are un gust rău, și apoi mai dă cașului o culoare urâtă, care nu îndeamnă pe cumpărător să și dea părălele sale pe niște lucruri murdare și negustoase.

Când mulgem vacile ori oile, să prindem ugerul (țâțele) cu ambele mâni, eară vasul (șuștarul), în care mulgem îl așezăm jos pe pământ, ori pe un scăunel chiar sub ugerul vitelor; pentru că dacă mulgem numai cu o mână și cu cealaltă ținem șuștariul, atunci vaca nu sloboade laptele întreg, ci numai pe jumătate din pricină, că ugerul vitelor este așa întocmit, că canulurile de lapte în uger se varsă cu îmbelșugare numai stunci când apăsăm — stoarcem — deopotrivă ugerul întreg.

După ce mulgem laptele, numai decât îl strecurăm prin o strecurătoare curată și dacă deloc nu-l putem vinde, atunci numai decât trebuie să-l punem în apă rece să stee până să ferbe, pentru că la din contra, când îl fierbem să face jintiță, în deosebi vara, când este căldură mare.

Dacă poporul nostru nu și poate vinde laptele în comună în lipsa cumpărătorilor atunci să se însoțească la oaltă mai mulți proprietari de vite și să și cumpere o trăsură cu coarde (cu federe), un răcoritor de lapte după sistemul „Lavrance“, vase anume pentru transportarea laptelui după sistemul „De Laval“ și în fine un smântinător, așa numit „Baby“ după sistemul „De Laval“, — în cazul acesta apoi își poate duce zilnic laptele la oraș, unde îl pot vinde cu preț bun, mai ales, dacă laptele este curat și nefalsificat, adică nebotezat cu apă.

Din laptele dulce putem face apoi smântână dulce și acrie.

La pregătirea smântânei dulce să recere, să avem un podrum (pivniță) recoros, unde așezăm laptele dulce în anumite vase (oale) făcute spre scopul acesta. După câteva oare smântâna să aredică pe deasupra laptelui, pe care o adunăm tot mereu cu lingura,

și o așezăm în alt vas menit spre scopul acesta.

Dacă dorim să smântănim laptele dulce deloc după mulgere, atunci avem lipsă de smântânitorul numit mai sus, care să poată întoarce cu mâna, ori cu fusul, la care să prinde un cal, ori altă vită.

Dacă lăsăm laptele dulce să se sârbezească (să se covăsească), apoi smântâna se aredică pe deasupra laptelui, pe care o adunăm frumos cu lingura, și o turnăm în alt vas (oală) menit spre acest scop. Cea mai bună smântână este aceea, care să ridice deasupra laptelui în cele prime 12 oare după mulgere.

Smântâna câștigată în modul acesta să vinde cu preț bun atât la sate, cât și la oraș, unde este foarte căutată considerând, că mai în toate mâncările și aluaturile să întrebunțează.

Dacă nu putem vinde toată smântâna cât avem, apoi atunci putem face unt din ea, care se vinde asemenea cu preț bun.

Pregătirea untului se face așa: Cumpărăm un vas anume pentru bătutul untului; acest vas are forma unui cilindru și este provăzut cu un fus așezat în mijlocul unui disc menit pentru baterea smântânei. Smântâna, din care voim să facem untul, o turnăm în acest vas, și o batem cu fusul provăzut cu disc până atunci, până ce observăm, că s'au format untul pe deasupra, pe care îl adunăm frumos cu încetul, și îl punem în apă rece, în care îl spălăm mai de multeori premenind apa, până ce ne convingem, că tot zărul s'au străcurat din el.

Dacă muerile noastre doresc să pregătească un unt foarte bun, pe care să-l poată vinde cu preț bun, atunci să grijască, ca smântâna să nu fie nici prea caldă, dar nici prea rece, pentru că în cazul acela unul va fi păsătos (ciros) ori pomădat (unsuros); chiar pentru aceea, când scoatem untul din vas, udăm nițal sucitorul, până ce observăm, că au eșit tot zărul din el, apoi îl spălăm de atâtea ori, până ce vedem, că apa rămâne limpede după spălare. (Va urma.)

Serghie simți, că-i înghiață sângele din tâlpi până în creștet. Nu-și putu da în urmă seama, dacă a respuns ceva la întrebare....

Caută să se reculeagă. Își adună mințile, își plimbă mâna pe obrazul supt și rece — și rămase frânt.

Peste puțin intră studenta singură și trecu drept spre patul lui.

„Cum te mai afli, domnule Marinoff? Ai mâncat bine la prânz?“ — și multe a întrebat ea, una după alta, fără legătură.

Serghie simți apoi de trei ori trecându-i peste frunte mâna caldă a fetei.

Ochii începură a i se umezi.

Fii cu nădejde! — zise ea blajin — încetul cu încetul ai să te întremezi!

Ochii adânciți și mari ai lui Serghie priviră cu lăcomie în urma studentei, care ieși pe ușă.

*

La un ceas după plecarea doctorului îl mutară pe Serghie în altă odaie. Acolo priveliștea eră mai tristă...

..... Eră târziu și nu putea dormi. Chipurile albe ca de mort. din camera, în care se află acum, gemetele, cari nu mai conțineau și durerea lui, toate îi strângeau inima și-i zăpăceau gândurile...

„Ah nopți de groază și de chin, câte veți mai fi încă?!“

Târziu de tot a ațâpă... a mai trăit viața trăită odată: Sănătate. copilărie sburdalnică, orașelul; părinții, frații, sora lui: ce vis frumos!

Când s'a deșteptat, a plâns...

* * *

Vești nici bune, nici rele, Alexandru nu primise de câteva săptămâni dela fratele său din Iași — iar acum, desfăcu nerăbdător scrisoarea:

„Scumpul meu frate,

„Îți trimit sufletul meu tot... ca să nu-l pierd... Sărută pe Elena, pe mama — ne-mângăiați-mă mamă... iar tu... tu mângăie-te, că ai inima tare: mi-am pierdut nădejdea.

„Îți scriu... tu ști de unde îți scriu? Îți scriu poate pentru ultima-oară, dar nu te întristă, căci nu sânt îndurerat în măsura, în care mă crezi. Eu am curaj; am Alexandru dragă... foarte mult curaj.“

Ochii lui Alexandru rămaseră pironiți. Buzele îi tremurau, iar fălcile și le srtângea cu putere, căutând să se stăpânească.

— Ce spune Alexandru? — întreabă bătrâna, care cosea alături de el, la masă...

— ...Bine, spune mamă...

— Dar de ce nu citești tare, cas'aud și eu?

— E scrisă tot cu semne...

Acum văzū Alexandru, că trebuie să fie și mai tare de inimă — și se simția chiar atât de tare, încât îi părea, că inima lui ar rămâne de piatră la orice durere a lui Serghie. Nu trebuia să fie slab!...

„Sânt trei ani... trei, decând nu v'am mai văzut pe niciunul... dar... asta nu-i mult... nu, uite, îmi pare o zi, așa au trecut. Par'că eră eri, când a trebuit să părăsesc universitatea din Odesa... să vă părăsesc pe voi...“

„O, Alexandre, mă dor... atâtea mă dor—nu mă mai doare nimic...“

„Nimănui n'am spus truda și păsurile mele până acum... Ție îți spun; numai ție îți pot spune, cât sufăr acum... Tu ești cuminte... Ai fost mai cuminte și mai norocos ca mine... Sărută pe Elena.... V'am văzut pe toți în vis... vai!...“

„O țară ne desparte, dar eu sânt cu voi. Nu mă vedeți? E umbra mea alături de tine... îndureratule...“

„Vezi, mi-ar părea rău să verși la „crimi pentru mine... Caută și-i dă nădejde „mamii...“

— Ce spune, Alexandre? Ochii... tăi sânt uzi!

Internatul Comunității de avere, și însemnătatea lui.

de A. Kalkbrenner, dir. gimnazului.
(Urmare)

Această sală va fi despărțită de cealaltă printr'un zid care va fi construit după sistemul nou de a se putea muta, și aci se vor ținea festivitățile casnice ale internatului.

Din acest coridor nu vom putea pași în coridorul edificiului lateral, căci continuarea acestui coridor va fi zidită, pentru a fi despărțite odăile bolnavilor de celelalte localități. Incunjurând deci coridorul vom ajunge în curtea internă, de unde apoi vom pași în coridorul dela odăile bolnavilor. Aci vom afla mai întâi odaia îngrijitoarei stabile, lângă care va fi odaia de ordinat a medicului, în care vom afla așteptând după medic pațienții, care de regulă din răceală suferă de morhuri ușoare și trecătoare. Aci vom afla un sicriu care va conținea un fel de farmacie de casă, în deosebi vom afla aci medicamentele întrebuintate mai des. Din odaia de ordinat a medicului pășim în adevăratele odăi ale morboșilor. În aceste două odăi vor fi 20—25 paturi, provăzute cu aranjamentul cel mai modern. Bolnavii vor fi culcați în paturi de fer, provăzute cu saltele de păr de cal și curate. Tot între două paturi va fi o măsuță de noapte. Păreții vor fi vâpșiți cu vâpșeală de ulei, și vor fi spălați în fiecare zi, ear' padimentul de asbeu va fi pururea curat. Tot în acest edificiu va fi și odaia de scaldă și un closet care va fi special numai pentru bolnavi.

Dar să continuăm preumblarea și să privim localitățile din etajul prim. În partea din front vom afla patru sale pentru lectură, și în fiecare sală vor studia 60 elevi.

Deoarece în aceste sale petrec elevii toată după amiază învățând și sfârșind în ele cele mai ponderoase lucruri ale lor, s'a îngrijit deci de a fi aceste sale corespunzătoare trebuinței. Elevii să încapă destul de bine și comod în sale de 14 metri lungi, 8 metri late și 4 metri nalte. Ei vor șede lângă mese construite după trebuință, și se vor pregăti în liniște pentru ziua de mâine, și își vor pregăti și teme scripturistice. Aerul va fi pururea proaspăt, căci aparatele electrice vor schimba tot mereu aerul, și adecă vor improspăta aerul salelor. De alungul păreților vom afla sicrie încuiate. În aceste își vor ținea elevii cărțile și celelalte requisite necezare. Afară de aceste sicrie va avea fiecare elev și câte un pulpit separat, în care va ținea cărțile de lipsă pentru studiul fiecărui zi. Afară de o masă pentru profesor, spălător și o tablă, nu vom vedea alte mobile în sale, și chiar nici sobă (cuptor) nu va fi, căci întreg internatul va fi aranjat cu încălzire aeriană.

Paltoanele și pălăriile nu le duc cu ei elevi în sale, ci le lasă în coridor în cuierele destinate pentru acest scop, și astfel vor fi scutiți în timp bun de praf, și în timp mai rău de aburii cari strică aerul, — fiindcă în sale trebuie să se afle timp mai îndelungat.

Padimentul va fi uns cu un ulei mumit „Dustless“, care nu primește praful (colbul).

În colțul stâng și drept al coridorului vom afla odăile de locuit a profesorilor de inspecție, cari vor fi aranjate simplu dar comod.

În aripa dreaptă a edificiului vom afla o sală de conversație sau de joc. Elevii să vor respira aci pe lângă mai multe mese, în timpul defipt pentru

acest scop. Aci o ușă va despărți coridorul de două sale mari, dintre cari una va fi prânzitor și cealaltă va fi pentru lectură.

La edificarea internatului s'a avut în vedere și s'a satisfăcut tuturor pretenșiunile igienice, intru cât s'a îngrijit și de despărțăminte pentru cazuri când ar obveni în internat și morhuri epidemice, — și pentru a fi absolut eschiși aceia cari convin cu cei bolnavi, — de a lăți morbul mai departe.

Pentru un caz de morb epidemic nu pot fi eschiși toți elevii dela cercetarea prelegerilor, deci numai acei elevi vor fi puși sub carantină, cari sunt într'o odaie de durmit cu cel îmbolnăvit, și cari au venit cu respectivul în nemijlocită atingere, atât în prânzitor cât și în sala de lectură. Aici vom ști că internatul este provăzut și cu un spital pentru boale epidemice, și deci să-l vizităm și pe acela.

În aripa stângă a edificiului vom afla încă două sale, și adecă una pentru lectură și una pentru cetit, pe seama elevilor din cursurile mai mari. Aci va sta la dispoziție o bibliotecă care va fi provăzută cu cărți de distragere, și cu manuale necesare pentru completarea studiilor. Lângă odaia de lectură vom afla sala de scrimă pe seama elevilor cari voesc a fi instruați să dueze.

Aici vor face elevii exerciții și din regulamentul fundamental al sistemului pedagogic spaniol, care exerciții influențează în mod binefăcător asupra corpului, și influențează dezvoltarea oaselor și le întărește.

Aici vom afla și o odaie de oaspeți, și lucrătorii stabile pentru croitori și păpucari.

(Va urma.)

Rugare către deputații naționaliști despre țânta și roadele lor în casa țării.

Cetim prin multe gazete, unul laudă pe deputații naționaliști, iar alții pe constituționali ș. a. m.

Noi din fosta graniță și cercul electoral al Caransebeșului nu ne ocupăm de loc cu ceilalți deputați, ci numai cu naționaliști și constituționali, pentru că în cercul nostru de aceștia au fost și iară va să fie vorba și lucrul.

Acum voim să ne întrebăm, care e mai bun, naționalistul sau constituționalul. Până nu ajungem la acest răspuns, nu se poate judeca această problemă. Deci rugăm pe deputații naționaliști să aibă bunătate să ne comunice ce și care le-a fost țânta și care sunt roadele muncii lor. Numai așa putem judeca și noi, cine e mai bun și cine e omul poporului și cum îi zace soarta poporului la inimă. Căci noi, cari suntem chemați a alege pe cineva, avem lipsă în prima linie să cunoaștem activitatea acelu om, pe care voim odată să-l alegem. Deci nu-i lucru mic a alege conștiincios și bine. Noi, cari am fost tocmai contrari constituționalilor la ultima alegere, nu știm, de vom mai fi contrari sau că ne facem amici. Noi acolo vom merge,

— Nu, mamă — zise el, silind o căutătură senină în ochii bătrânei — Serghie e aproape să isprăvească examenul. E tare vesel. Spune că-i e dor de tine — și când îmi spune... vezi... mă înduioșează:

Bătrâna lăcrimă fericită:

Dragul mamii!

„A fost, Alexandre, soarta mea vitregă. „De multe ori îmi veni să turbez.... Unde „sânței? Par'că nu sânt în toată mintea. „Mi-adun nu știu de unde gândurile, ca „să-ți scriu ție.... Tot mai străin mă simt.... „Voiu rămâne aici pentru totdeauna?....

„Sunt nedreptăți isvorâte din setea unor „oameni pentru durerea și sângele nostru al „tuturora, nedreptăți, cari strigă, nu la cer... „căci acolo se vede, că nu mai veghiază „nimeni... Așa-i că nu mai știu, ce spun? „Pomeniți numele meu în rugăciunile voastre...

„Aici e noapte — și eu îți scriu. Toți „dorm..., adică nu... eu sunt singur, în odaia „mea și stăpânul casei alături, cu ai săi.

„Nu mi-ai scris demult.... și așa de „puțin despre mama? Mai sunt nedreptăți „pe acolo?“

Plângând, bătrâna privi în ochii plini de lacrimi ai lui Alexandru. Se simțea și ea fericită, când își închipuia cât de fericit trebuie să fie Serghie, dacă Alexandru plânge.

„Tremură durerea în mine... Mi-e min- „tea intunecată... mi-e sufletul desnădăjduit... „și plâng.

„Ție nu-ți mai cer ca să te mângâi, „pentru că tu trebuie să-i mângâi și pe „ceilalți.

„Și fiindcă se face ziuă.... n'aș vrea să „mă găsească cineva plângând... Sărută pe „mama... Sărută pe...“

S'auziră bătăi în geam.

Alexandru deschise, luă o telegramă; o desfăcu mișcând neliniștit pleoapele, ca să scuture lacrimile, cari tot mai mult năvăleau:

„Astă-noapte fiul D-voastră, Serghie Marinoff...“

Bătrâna nu înțelegea acum, pentru ce Alexandru începuse să plângă. Plângea deci și ea.

— Uite, mamă — zise el, căutând a-i lua înaintea și rupând par'că vorbele — Serghie... e așa de bine... A terminat — vorba i se înecă — examenul... Ne chiamă acolo... Tu ai să te duci... când o fi și el așezat... Acum, mă duc numai eu — și am să-l mângâi, mamă...

— Dragul mamii!...

unde vedem țânta și rodul bun. Dar nu mai mergem pe vorbe goale, căci făgădașul ne împlinit e bucuria prostului, zice proverbul și cu tot dreptul, căci așa este. Apoi rugăm să aibă bună-tate deputații naționali a ne comunica deamăruntul despre roadele muncii lor față de popor și țară.

Căci la alegerea ultimă de deputat al Caransebeșului am luptat cu trup cu suflet pentru naționalitate în speranță, că deputații naționaliști se vor îngriji puțin și de soarta noastră, dar după cum dăm cu socoteala, nu le prea zace soarta cea tristă și slabă a poporului nostru la inimă, ci interesele lor proprii, a ajunge la mărire. Din care cauză facem întrebarea sus-amintită. Căci numai așa putem judeca drept, dacă știm curat aceea, despre ce voim să disputăm. A dispută despre un lucru, ce nu-l cunoaștem pe deplin, ar fi o greșală nemai pomenită de mare.

Am cetit și noi că deputații naționaliști vreau să vină prin fosta graniță să țină vorbiri despre activitatea lor. Dar o greșesc foarte, că noi până nu ne vom convinge din însuși raportul lor și până n'om judeca lucrul acesta temeinic, cine e mai bun, până atunci nu vom lua parte la astfel de adunări. Nu mai voim, să ne lăsăm duși pe ghiață, cum am mai fost la multe alegeri. Noi nu voim să sprijinim pe acela, care nu merită, ci pe acela, care merită, care nu cu gura ne fericește, ci cu fapta, cu munca. Nu voim să judecăm nici pe unul, nici pe altul, până nu ne convingem despre activitatea și rodul activității, să fim în curat cu toate.

Așteptăm rezultatul dela deputații naționaliști și apoi tot în această foaie ne vom da și noi părerea și vom decide, că în viitor, de care partid ne vom apropia noi.

Rugăm deci pe toți alegătorii și frații noștri din fosta graniță și cercul electoral de alegere din Caransebeș să judece bine, de care partid se apropie, să nu se lase seduși de vorbe poate frumoase și fără nici o ispravă, ci să stăm acolo, unde vom afla țântă și rod bun (mnncă harnică și bună).

(Ugradena).

Mai mulți alegători.

NOUTĂȚI.

† IOAN BARTOLOMEIU

De mai de mult cu mâna proprie își umpluse coala mortuară. Noi însă cu toate bătrânețele-i adânci, obicinuiți eram să-l vedem mergând par'că tiptil-tiptil și având pentru fiecare câte-o vorbă bună. Toți ne dedasem cu el. Tocmai de aceia ne cade așa de greu, că l-am pierdut. Câteva decenii, cele din urmă ale orașului nostru, ale diece-sei noastre sunt strâns legate de numele și figura blajină a fostului secretar episcopesc și primar al orașului.

De număroși cunoscuți stimători, mulți înduioșați prieteni fu petrecut Ioan Bartolomei Joi după amează pe ultima cale, ce a făcut-o în valea plângerilor. Un acces puternic de astmă secundat de senilitate, Mercuri după amează îl răpise adecă dintre cei cii.

* * *

Carierea lui Ioan Bartolomei fu o carieră foarte frumoasă.

S'a născut în 1835 Noembrie 13, în Șimonul Branului. Tatăl său a fost învățător care se sili a da fiului său o educație îngrijită. Școala elementară a făcut-o în Brașov dela 1848—1849; studiile gimnaziale le-a început în Brașov, le-a terminat în Sibiu, unde cu eminență luă maturitatea în Iulie 1857. De asemenea în Sibiu termină drep-turile, unde în 1870 dădu examenul de stat.

Deja mai înainte ocupase funcții publice. În 1858 fu numit diurnist, apoi concepist la locumtenența din Sibiu, de unde trecu la cancelaria de curte.

În 23 Decemvre 1865 fericitul episcop Ioan Popasu îl numi secretar episcopesc, în care calitate și-a câștigat merite neperitoare pentru diecesa Caransebeșului. El e acela, care a hotărât proprio visu despărțirea ierarhică de Sârbi. Redactă „Foaea diecesană“ cu multă pricepere căutând să desvălească trecutul diecesei cu mult succes. Postul de secretar episcopesc îl părăsi de bunăvoie în 1 Octombrie 1889.

Pentru orașul nostru încă are merite. La desființarea graniței el compuse statutele orașului, pe care mai apoi îl servi ca senator al II-lea, senator prim, iar din 1904—1906 ca primar.

Odihnească în pace!

Transferare. Solgăbiroul Dr. Zeller Károly din loc, și pretorele Kordoványi Árpád din Moldova-nouă, și-au cerut transferarea reciprocă.

Post de notar vacant. Fisolgăbirăul din Reșița publică concurs pentru postul de notar din comuna Goruia, care este împreunat cu un salariu fundamental de 1600 cor. și 1349 cor. 97 fill. competente laterate. Rugă-rile de competore trebuie înaintate protopre-forelui până la 10 April a. c.

Un portret al lui Șaguna. Dl dr. Romul Boiu, proprietar în Sibiu a descoperit în zilele din urmă în casele dlui Nicolae de Davidovits din Budapesta un portret, care arată pe fericitul arhiepiscop și mitropolit Șaguna în floarea vieții și pare fi făcut cam între anii 1845—1848. Pictorul până acum este necunoscut. După cum se scrie, acest portret s'a aflat lungă vreme în proprietatea repozatului George Oprea, fost director de cancelarie în ministerul de comerț în Budapesta, și acesta l'a dăruit înainte cu 22 ani dlui Nicolae de Davidovits. Dl Dr. Boiu, a cumpărat portretul acesta și va lăsa să se facă mai multe copii de pe el cari se vor împărți ca daruri așezămintelor noastre culturale.

Căi ferate. Lucrul pe linia Caransebeș Hațeg, în urma timpului favorabil, înaintează iute Dela 1 c. s'au început punerea șinelor între Caransebeș și Obreja, sub conducerea inginerului conducător Szarvas Pál. Talpele (lemnul de sub șine) se transportează din gara căei ferate Caransebeș.

Necroloage. Mihai Beșan notarul public din Lugoj a răposat după scurte, dar grele suferinți în Lugoj la 31 Martie a. c. în etate de 70. ani.

Maria Popescu născută Rozne, soția notarului din Sintești, Terenție Popescu, a răposat la 20 Martie a. c. în al 44 al vieții, și 22 an al căsătoriei. Răposata afară de soț, o deplâng și trei orfani.

Ilie Doboșan, învățător pensionat din Criciova, tata amicului nostru Aurel Doboșan a răposat în etate de 75 ani.

Condolențele noastre.

Notar comunal înebunit. Iocza Jmre, notarul cercual din Domasnia, — a înebunit. De un timp mai îndelungat s'a observat, că dânsul e turbure la cap. La 31 Martie însă deodată a erupt nebunia, și cu orice preț voi ca să străpungă eu un cuțit în stomac, dar a fost reținut dela acest fapt. Mai târziu s'a liniștit, și apoi l-au dus la Temișioara la spital, unde medicii au constatat că nefericitul suferă de „mania persecuțiunii“. Din Timișioara a fost transportat la casa de alienați din Lipova.

Jaful din Orșova. Din Orșova ni-se scis următoarele: Nainte de asta cu câteva zile a venit din America cantorul Alexandru Marrianoff, om în etate de circa 60 ani. După ce și-a petrecut toată ziua și a cutreerat toate birturile, a făcut într'un birt cunoștință cu un pescar cu numele Vasa Borsechici, și cu un zarzavagiu cu numele Emin Suleiman, cu care a continuat beția. Aceștia au observat, că Marinoff are bani, și au căpătat poftă să pună mâna pe ei, și deci spre a-și realiza gândul s'au vorbit cu nevestele lor, să-l ademenească pe Marinoff la unul dintre ei acasă și să-și petreacă cu el până va înnoptă. Zis și făcut. Bătrânul prost s'au luat după vorbele de sirena a femeilor și a mers la casa lui Suleiman, unde a adus cu sine și vin, și acolo și-a petrecut cu damele. Bărbații femeilor, să uitau pe fereastră, și când a însărat bine au intrat în casă, și s'au năpustit asupra moșului, și sub pretext, că acela a voit să le seducă nevestele au început să-i dea la ghionturi, apoi l'a legat pe acelaș, i-au luat orologiul și 309 franci ce avea la el, și au plecat cu bătrânul [să-l arunce în Dunăre, care curge pe la spatele casei. Criminalii și-ar fi dus la îndeplinire infernalul lor plan, dacă nu s'ar fi speriat de pașii unui trecător din întâmplare. Au lăsat pe bătrân legat, și au fugit. Baniul luați i-au îngropat lângă un arbore la malul Dunării. Marinoff, care a scăpat de moarte sigură ca prin minune, a făcut arătare la poliție, și astfel s'a descoperit toată ticăloșia comisă de cei doi nemernici. Moșul și-a căpătat și orologiul și banii, iar cei doi făptuitori au fost aduși și depuși în închisoarea dela Caransebeș.

Reprezentățiunea teatrală dată la 30 Martis c. în Brașov cu concursul Doamnei și Dlui Z. Bârsan a reușit perfect, și a fost cercetată de un număr mare de spectatori atât din Brașov, cât și din comunele vecine.

Condamnări cu duiumul. Ziarele aduc știerea, că în orașul Ecaterinburg tribunalul militar înainte cu vre-o 3 săptămâni a condamnat la moarte 200 de țărani ruși, pentru participarea la revoluțiune. Soțiile, mamele

și copii celor judecați au trimis o telegramă farului — milostiv și bun — prin care să roagă să agrățieze pe cei condamnați. De atunci au trecut 2 săptămâni și prea bunul țar n'a avut încă timp să răspundă la telegramă. Prin urmare săptămâna viitoare vor fi omorâți două sute oameni pentru crima, că se luptau pentru libertate și dreptate.

Fundațiunea Gozsdu. Reprezentanții fundațiunii Gozsdu au ținut Marți și Mercuri ședință, având ca obiecte de pertractare chestii administrative. Afară de I. P. S. Metropolitul Meșianu, și P. S. Sa Episcopul nostru Nicolae Popea, toți membrii au participat la ședință.

Concurs. În academia c. r. de marină din Fiume se primesc pentru anul școlar viitor 35 elevi gratis, și cu taxa jumătate. rugărilor sunt a se înainta până la 30 Iunie la secțiunea marinei din ministerul comun de resbel. Prospect detaiat se primește dela comanda academiei din Fiume.

Săracii din Lugoj moștenitori. Nu de mult a murit în Budapesta un individ cu numele Moritz Bernfeld, și a lăsat 1.252.000 cor. pentru scopuri filantropice. Din suma aceasta a lăsat câte 3000 coroane pe seama săracilor din: Belgrad (Serbia) Zimoni (Croatia), Neoplanta (Bacica), Timișoara și Lugoj.

Omor din neprecauție. Endreg Pál, om în stare bună din Balarsd, și-a cumpărat anul trecut la 31 Decem. un revolver, și sosind acasă l-a arătat prietenului său Josif Roșu. Din nebăgare de seamă, revolverul s'a slobozit și proiectilul a intrat în stomacul lui Roșu, care la două zile a murit între chinuri grele. Endreg Pál a fost judecat zilele trecute pentru omor din neprecauție, și pe baza §-lui 290 din codul civil a fost judecat la o lună închisoare.

Socialist condamnat. Din Lugoj ni se scrie, că socialistul Schuster a fost escortat la pertractarea din 27 luna tr. ținută înaintea tribunalului de acolo, fiindcă nu s'a prezentat în urma mai multor citări. I s'a publicat sentința Curiei, care a întărit sentința tribunalului, prin care Schuster a fost condamnat pentru un articol vehement la 8 luni temniță de stat și 500 cor. amendă.

Sentința acum este ridicată la putere de drept, și osânditul își va începe pedeapsa la 1 Iunie a. c. în închisoarea din Vaș.

Furturi. Țiganca Sofia Stancu a furat la 29 I. tr. de la Jon Constantin din loc mai multe albituri și 7 cor. bani gata. După comiterea furtului și-a luat calea către Teregova, însă a fost prinsă.

Pădurarul Herm. Burian și-a petrecut la 29 I. tr. în ospătăria Diemer, și cu această ocaziune Aug. Sabaila i-a furat din traista de serviciu 30 cor. și a dispărut diu ospătărie.

Necrolog. Vinzenz Bazarabic, colonel în retragere, cavalerul marelui ordin de fer cl. III, proprietarul mai multor decorațiuni distinse, fost comite suprem substituit, și cive de onoare al orașului Caransebeș, a răposat la 29 Martie 1908, în etate de 90 ani în orașul Görz. Fie-i memoria binecuvântată!

Calfele de croitori din Oravița s'au pus în grevă. Causa acestei greve este, că maeștrii constituindu-se în reuniune, incasează

dela calfe anumite taxe. Lucrătorii au ținut o adunare și au hotărât să intre în grevă, și pretind 10 și 15 la sută urcare la leafă. Patronii nu voesc să le satisfacă cerința și muncitorii au respuns la aceasta cu greva.

Suspendare. Notarul Angel Maxim din Sacul, după sfârșirea unei cercetări disciplinare pornită contra sa, a fost suspendat din serviciu.

Se pare, că în cercul Sacul bate un vânt de curățire.

Ministerul de interne și reforma electorală. Corespondentul din capitală ne telegrafează că în ministerul de interne să lucră cu grabă la proiectul pentru reforma electorală. Partea generală va fi gata în câteva săptămâni. Va dura însă timp mai îndelungat împărțirea cercurilor electorale, la cari vor participa și comiții supremi. Comiții supremi se vor presenta în grupuri și vor servi cu datele necesare la împărțirea cercurilor electorale.

Mireasă cu milioane. Un ofițer rus din Moscova, a cărui mamă e învățătoare în Viena, prin anunțul dintr'un ziar a făcut cunoștință cu o baroneasă, ce se spunea că e Schönburg Hanzi.

Dama era de totului elegantă și foarte cultă. Ea a făcut pe curtezanul său să creadă, că are avere de douăzeci și trei milioane de coroane. Nu e de mirare deci, că ofițerul rus s'a amoretat într'ansa până dincolo. Când ofițerul trebui să plece la Moscova s'au înfeles să corespundeze unul cu altul.

Epistolele soseau post restant la Viena și ajungeau la mâna damei de societate a baronesei, care se spunea și ea că e Emma Loi baroneasa de Sterwert. Aceasta a făcut cunoștință și cu mama ofițerului, care eră fericită, că fiul său își capătă o soție așa de avută.

Învățătoarea, mama ofițerului la început n'a suspiciionat nimica când Emma Loi cerea dela ea juvaeruri și alte obiecte prețioase. Mai târziu, observă, că nu e glumă. A anunțat deci cazul la poliție.

Detectivii au cercat după baroneasa cu milioanele și după ei de societate, însă numai pe acesta din urmă au găsit-o. Despre dânsa s'a adeverit, că e o văduvă cu numele Anna Tkadlec, în etate de treizeci și cinci de ani și că a fost condamnată de șase ori pentru înșelare. Iară mireasa cu milioanele nici nu există, ci tot ea a fost și aceea, care a făcut cunoștință cu ofițerul rus numindu-se baroneasa Schönburg.

Înainte mamei ofițerului s'a recomandat ca damă de societate a viitoarei miresei ca așa mai cu ușor s'o poată înșela.

Când au dus-o la poliție ea s'a aruncat înaintea unui tramvaiu, dar polițistul îndată a tras-o înapoi, și numai la frunte s'a rănit. Acum e deținută.

Accidente. La fabrica Lukacs din loc, lucrătorul Japas Petruța din Poiana a suferit la 18 Martie, a. c. în decursul lucrului o lovitură la grumazul stâng. Rănitul se află la spitalul din loc. Tot atunci au fost răniți mai ușor lucrătorii Afilor și Jon Harambașa din Servești.

Din Albania, să anunță prin o telegramă că situația acolo este foarte critică. Peste

tot să observă o mare ferve, și albanezii mohamedani sunt îndârjiți contra celor străini. În cele mai multe locuri mohamedanii au somat pe creștini, că în timp de 8 zile să părăsească teritoriul Albanez. În foarte multe orașe tribunalele sunt închise și comerțul stagnează. S'au trimis mai multe trupe spre a susține ordinea.

Substituire. Comitele suprem al Comitatului nostru a încredințat pe Elemér Gidófalvy, practicant și asesor orfanal onorar, — cu conducerea agendelor postului de pretorie din Jam, — devenit vacant.

Distingere. M. Sa Regele a decorat pe ministrul de comerț Francisc Kossuth cu marea cruce a ordului Leopoldin. Azi a sosit și prea înaltul autograf regal.

Ministrului Ignatie Darányi i-s'a esprimat din partea Regelui mulțumita și recunoștința prea înaltă pentru contribuirea la regularea relațiilor economice între ambele state, pe timp mai îndelungat. Alexandru Popovici secretar de stat la finanțe și Josif Sztérényi secretar de stat la comerț, au fost numiți consilieri regali, și în fine Béla Mezössy secretar de stat la agricultură, a primit crucea mediă a ordinului Leopoldin.

GLOSE.

În zilele noastre cel mai greu lucru e a lucra în secret, ceea-ce îndeosebi n'o pot face corporațiunile. Dar corporațiunile nici nu-și dau silința a ascunde, ce lucrează fiindcă doar tocmai neteama de opinia publică e semnul încrederii în corectitatea faptelor.

De ce dară sunt acoperite cu așa nepătruns obroc dispozițiunile și pertractările zilelor din urmă dela consistorul nostru?

* * *

În mediatul cerc de activitate al consistorului nostru s'au făcut mai multe schimbări, despre care însă foaia oficioasă tace tăcerea peștelui.

E frică doară, că i-se cere cont și seamă despre aceste schimbări?

* * *

La oraș s'a scris concurs pentru un veterinar. Ni-se comunică semioficios, că burghezii noștri — cum le-ar zice cineva — au făcut o rugare că să se aleagă, respective să concureze cineva, care ar constata mai puține și mai rar boale de vite.

* * *

Se zice, că e o parte de oraș, und oamenii sunt așa de posomorâți par'că vecinic ar ploua. Sper, că va ghici fiecare despre ce e vorba.

* * *

Luna lui April e luna glumelor. La noi se zice, că'n April cele mai multe glume le face vremea. Nici când nu ești în curat cu ea.

* * *

Ordinațiunea ministerială a pertractat-o consistorul nostru în Aprilie. Crezut-a doar, că ministrul s'a gândit la așa ceva.

* * *

Glumele de April de multe ori te năcăjesc rău. Astfel a fost și aceea, că mutatis non mutandis s'a vorbit prin gazete despre tânărul gimnaziu din Caransebeș.

PARTEA LITERARĂ.

COPILUL PĂMÂNTULUI.

— Sfârșit. —

Atunci îi fusese frică, o frică nebună, care-l îndemnă să fugă din mijlocul acelor soldați, cari ca și el, făceau icoane din amin-tirea chipurilor lăsate acasă.

Acum nu-i era frică, ci simțea o durere adâncă în suflet, parcă toate mașinile răs-pândite pe coasta dealului i-ar fi supt la fiecare răsuflare sângele din inimă. Il înnă-bușiă strâmtoarea de aci, unde totul se făcea automat, unde se vedeă înlăntuit, fără pu-tere . . .

Il îngroziau mașinile acestea, care își arătau numai câte un șurup, câte o bucată de fer, ca și câinii care își arată colții înna-nte de a te mușca. El, care se învățase să fie stăpân pe pământul ce-l lucră, să se joace cu el, ca copii cu păpușile, să-l întoarcă, să-l scormonească, să-l fărâme, să-i arete puterea brațelor lui, cari se oțeliseră chinuindu-se cu el, se vedeă zdrobit în fața monstrului de fer.

Și când plecă seara și eși dintre mași-nile care-și suflau încet aburii, parcă murind, când se văzû pe poteca delului, tot mai simțea greutatea care-l apăsase toată ziua. Incepea să însăreze și el mergea încet pe poteca îngustă.

După ce se depărtă de regiunea cli-soasă, în care se aflau sondele, poteca se strâmtă din ce în ce cuprinsă de iarbă de o parte și alta. Prin aerul îmbălsămat de flo-riile câmpului și răcorit de vântul liniștit de seară, se prelingea încet cântecul unui cristei.

Omul nostru simți o dorință nebună de a se așeză în iarbă, de a se fâvăli prin ea, de a respira cu putere mirosul florilor și de a sta așa, visând, acolo.

Se lăsă încet în iarbă, pipăi cu mânilor pământul umed, ca un fiu care-și mângăe părintele și își lungi acolo oasele ostenite. I-se părea că umezeala pământului îi smulge greutatea ce-i apăsase toată ziua sufletul, că-l răcorește și-i dă putere. Noaptea își cobora încet-încet vâlul întunecos și greerii își țărâiau ușor cântecul lor, iar el sta acolo, cu fața în sus, uitându-se la cerul senin, în care i-se părea, că se cofundă tot sufletul său și ascultând cântecul vântului prin iarbă. De departe se auzia găfăitul încet al son-delor și el, îngrozit c'a putut sta o zi între mașinile acelea, se ridică și începû să meargă încet prin iarba înaltă. . . .

Alex. Filipescu.

LOC DESCHIS*)

Subscrisul în numele comunei Du-bova, vă rog a da loc în prețiosul D-voastră ziar „Severinul“ următoare-lor șire:

*) Pentru cele cuprinse în rubrica asta, redac-ția nu ia răspunderea.

Dar comunei Dubova. Ilustrisimea Sa Domnul Constantin Burdia, depu-tatul nostru dietal la plângerea locui-locuitorilor noștrii adresată Il. Domn, care având în inimă iubirea poporu-lui seu, s'a nizuît a câștiga pe seama dubovenilor 10.000 kg. cucuruz, 5.000 kg. crumperi, 2.000 kg. păsule.

Toate acestea au fost împărțite dubovenilor în cinste. Pentru această mare binefacere Il. Domn primească încrederea, iubirea și mulțămirea du-bovenilor.

Dubova, 27 Martie 1908.

Cu toată stimă

Petru Humițar
învățător.

Căpitanul polițial al orașului Karánsebes.

Nr. 800/1908

CONCURS.

În urma imputernicirii primite dela dl primar orașenesc escriu concurs pentru mai multe posturi dela poliția orașului de sub con-ducerea mea.

Plata e 600 cor. și haine în natură.

Concurenții au să dovedească, că au făcut serviciul militar, au corp sănătos, posed în scris și grai limba maghiară și română, apoi fiindcă vor fi încredințați și cu strân-gerea de vămuri, cauție 100 cor. ceace e a se depune imediat la numire.

Rugările de concurs au să fie înaintate mie până în 10 Aprilie a. c. observând și aceea, că aceia cari vr'odată au mai con-curat la posturi de poliție fie la dl primar, fie la mine, au să amintească și aceea.

Karánsebes, 30 Martie 1908.

Dragomir, m. p.
căpitan polițienesc.

Nr. 1239—1898 kig.

Publicațiune.

În sensul §-lui 50 al art. de lege XII. din anul 1894 devin provocați toți proprietarii din loc, ca să stâr-pească toate omidele și alți gândaci — stricăcoase apoi — păduchele de sânge de pe pomii lor aflători în intravilanul orașului Teuș și alte grădini în timp de 8 zile, căci din contra aceia se vor stârpi pe spesele respectivului și vi-novații afară că au să plătească spe-sele obveninde vor fi pedepsiți în sensul §-ului 95 al legeri sus citate cu o pedeapsă până la 100 coroane.

Caransebeș, la 1 Aprilie 1908.

Octavian Bordan
primariul.

Nr. 775. — 1908.

Publicațiune.

TÂRGUL DE ȚARĂ

proxim al Caransebeșului

se va țineă

în 30 Aprilie, 1 și 2 Mai

adeca în ziua de Joi, Vineri și Simbătă.

Dragomir,

1—4

căpitanul de poliția.

„MEHADIA“

Cassă de păstrare pe acții în Mehadia.

Acoardă împrumuturi ipotecare replăti-bile în 10, 15, 20 ani în rate semestrale; împrumuturi cambiale cu acoperire hipote-cară, escontează cambii cu 3, eventual cu 2 subscrieri, pe timp de 3 până la 6 luni, acoardă împrumuturi (anticipatiuni) pe ama-nete și pe efecte. Primește

depuneri spre fructificare

pentru cari solvește 6% interese. Interesele neridicate se adaugă 6 în 6 luni, anume la 1 Ianuarie și 1 Iulie a fie-cărui an la ca-pital și se fructifică mai departe. Darea pentru interesele de depuneri o solvește institutul. Depuneri se pot face și prin poștă, având a se indica adresa exactă a de-ponentului. Rezolvarea urmează cu întoar-cerea postei. Abziceri și ridicări încă se pot face prin poștă.

Direcțiunea.

391—1908. kig. szám.

Pályázati hirdetés.

Karánsebes városnál üresedésben lévő városi állatorvosi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom mind-azokat, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy minősítésüket igazoló okmányaikkal felszerelendő kérvényeiket legkésőbb folyó évi május hó 10-éig annál is inkább nyujtsák be, mert később beérkező kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Az állás javadalmazása 400 kor. évi fizetés és a husszemle dijakból évente 720 korona, összesen tehát 1120 korona, a mely egyenlő előzetes havi részletekben kifizettetik.

Magán munkálatokért pedig az ál-lami állatorvosok számára megállapított dijakkal egyenlő dijak szedhetők.

Megjegyeztetik, hogy ezen állás javadalmazásának a m. kir. állatorvosok fizetésével egyenlő aránybani megállapítása folyamatban van, és a felemelés még folyó évben történendő.

A választás határideje utólag fog kitűzetni.

Karánsebes, 1908. évi március 28.

Bordán,
polgármester.

ILUMINAȚIE ELECTRICĂ CU STABILIMENT

pentru castele, edificii economice, fabrici, otele după propriul sistem.

Se poate combina cu apeduct și mașini agronomice.

Multe referințe de primul rang.

Indrumări și pro-specte dă

SINGER F. și R.

antreprisă de inginerie și electrotehnică

Budapest, V. Kálmán-utca 15.

TELEFON 63—01.

Mersul Trenurilor

Din Caransebeș la Lugoș pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminică la 6 oare 2 min. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 31 min. dim. și
11 oare 21 min. a. m.

Trenul personal : la 4 oare dim., 9 oare 42
min. a. m. și 4 oare 59 m. p. m.

Din Lugoș la Caransebeș sosește :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 32 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 50 min. p. m.
și 10 oare 29 minute seara.

Trenul de persoane : la 8 oare 48 min. dim.
la 10 oare 42 m. a. m., la 5 oare
51 m. p. m. și la 9 oare 47 m.
seara.

Din Caransebeș la Orsova pleacă :

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Joia și Du-
minica la 6 oare 32 m. dim.

Trenul accelerat : la 4 oare 50 m. p. m. și
la 10 oare 29 m. seara.

Trenul de persoane la 10 oare 42 m. a. m.
și 5 oare 57 m. p. m.

Din Orsova la Caransebeș sosește ;

Trenul Expr.-Orient : în fiecare Miercuri și
Duminica la 6 oare 2 m. p. m.

Trenul accelerat : la 5 oare 31 m. dim. și
la 10 oare 21 m. a. m.

Trenul de persoane : la 9 oare 45 m. a. m.
și la 4 oare 59 m. p. m.

Nr. 881 kg.
1908

Publicațiune

Din partea magistrului orășenesc
se aduce la cunoștința publică, că po-
niunile orașului Caransebeș și adică :

Poiana Lunca Corcana de sus	
„ Stoenesti	6 jug.
„ Pereni	3 „
„ Piatra albă	2 „
„ La Răchita	3 „

Corcana mică
Ogașul mutului
Dealul Lonții

se vor exarenda pe anul 1908 în ca-
lea licitațiunei publice în **15 Martie**
1908 st. n. Duminică la 9 oare în
cancelaria protonotarului orășenesc.

Doritorii de a licita sunt îndatorați
a depune 10% din prețul de exclamare
ca vadiu naintea comisiunei, iar con-
dițiunile de licitațiune se pot vedea
în oarele oficioase în cancelaria nota-
rului orășenesc. 35 2-12

Caransebes, la 5 Martie n. 1908.

Octav Bordan, primar.

In comuna Buzeu

(ROMÂNIA)

se află spre vânzare 573□ metrij, loc
din parcela la Nr. 5. Bulevardul Vii-
torului.

Informațiuni mai aprrape dă administra-
ția acestui ziar.

200 coroane o mașină de scris

MIGNON

cap de operă a tehnicii moderne. Deosebit
avantagiū : Că ori și cine, fără a învăta, poate
scrie. Scriptul îndată și stabil să vede. Con-
strucțiuneacea mai simplă. Litere de oțel. Co-
piază și înmulțește. Intre categoriie cu ori și
care altă mașină mai scumpă. Un an garanție.
Imposit de industria privelegiată.

A se comanda prin administrația
Ziuariului nostru.

TOMA FINZ

Măestru lemnar, întreprinzător de zidiri și negustor de lemne în Caransebeș.

Recomand M. On. Public din Caransebeș și jur bine asortatul meu

Deposit de lemne de clădit

de brad, de molin, de gorun și de teiu, de blane de latezi, de trepte, de scânduri
de molin ghiluite și ghinuite (gefalzt) pentru padimente, toate deplin uscate, mai
departe **Cement de Portland**, carton asfaltat pentru acoperiș, pături de izolare,
penru a depărta umezeala pereților, cătrană (boază) și carbolineu cu

PRETURILE MAI MODERATE

Comandele se efeptuesc prompt și în modul cel mai conștiințios și se espediează
în toate stațiunile căilor ferate.

Intreprind cladiri noi : Case de locuit, clădiri de școală, de biserici și de
poduri, fac padimente de terrase în biserici și primesc tot felul de renovări la
edificii vechi, fac acoperișuri de carton asfaltat în calitate excelentă și pe acope-
rișuri vechi de șindilă, acoperișuri bine probate.

BAZARUL „LA COROANA“

Kohn & Zweig

CARANSEBEȘ

Recomandă prăvălia lor bine
asortată in mode, manufacturi
și mărfuri curente.

Noutăți de sezon se pot cumpăra totdeauna.

BAZARUL „LA COROANA“

ANUNCIURI se primesc în toate zilele cu prețurile cele mai
:: moderate la administrația foii noastre. ::